

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 14 (172)

4. aprillil 1925 a.

V. aastakäik.

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
                   poolaastas . . . . . " 500.—
                   veerandaastas . . . . . " 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
                   aastas . . . . . Mk. 800.—
                   poolaastas . . . . . " 400.—
                   veerandaastas . . . . . " 200.—
 Üksik nummer maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.
 Kuulutuste hind:
 1/1 lehek. Mk. 4000.— || 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 " " 2000.— || 1/8 " " 500.—
 1/3 " " 1350.— || 1/16 " " 250.—
 Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.
 Adressi muutmine 30 mk.
 Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) Eugen Maddison, Administratiiv karistamiskorrast. 2) Välispolitsei ja hobusepassid. 3) Muinasvarade kaitsest. 4) Parim abinõu põletatud dokumentide lugemiseks. 5) Ametlik osa. 6) Väljamaalt. 7) Küsimused ja kostmised. 8) Kuulutused.

Administratiiv karistamiskorrast.

Eugen Maddison.

Juba 27. detsembrist 1920. a. on meil maksev ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 6. septembril 1920. a. vastuvõetud ajutine seadus politseilise karistamise kohta üksikute seaduste ja sundusliikkude määruste rikkumise eest (R. T. nr. 147/148 — 1920. a.). Tema olemasolu ja õige käsitlemine on meil palju kaasa aidanud heakorra ja julgeoleku kindlustamiseks. On ka hääli kuulda olnud, kes teda eitasisid, soovitasid ära muuta, leides, et temas ettenähtud (administratiivne) karistamiskord ei ole mõeldav õiguslikus riigis — iseäranis palju on neid hääli kuulda olnud kinnisvara omanikkude keskel; nad ulatasid isegi Riigikokku; nii näituseks esitasid juba 6. aprillil 1921. a. (s. t. mõni kuu peale tähendatud seaduse maksimahakkamist) Riigikogu liikmed hrad J. Keskkül, V. Linnamägi ja J. Ei-

go vastava seaduseelnõu, missugune aga esimeses Riigikogus jäi vastu võtmata. Nimetatud Riigikogu liikmed põhjendasid oma ettepanekut muu seas sellega, et õiguslikus riigis ei tohi harilikul ajal erilisi kohtuid ega erilisi karistusi olla, lahku minevaid üldisest kohtukorrast, kui nad ei ole tingitud iseäralisest olukorrast või riiklisest vajadusest, et kõik tähendatud seaduses ettenähtud süüteod on ilmsüüta iseloomuga, suurema tähtsusega, kusjuures puuduvad tõendused, et nad „nii suure ulatuse oleks võtnud ja riigile kardetavaks saanud, et nende vastu peaks erakorraliste abinõudega võitlema“ ja „et „peale muu on õige kardetav anda kohtu funktsioone harilikule politsei kätte, kes sugugi ei seisa selle ülesande kõrgusel ja seda ei ole ka kusagil mujal riikides,“ kus „kui on karistuse määramist politseivõi-

mude poolt, siis ikka ainult politseikohtu korras, spetsiaal politseikohtuniku poolt, kes tingimata jurist on" (seletuskiri).

Nähtavasti oli ettepaneku autorid eel-poolkirjeldatud mõtete peale viinud tähendatud seaduses leiduv sõna „ajutine“. Sellest nähti tähendatud seadusega maksmapandud politseilises karistamiskorras erakorralist abinõu, mis vast tingitud võis olla riigis valitsevast iseäralisest olukorrast. Kuid tegelikult ei olnud tähendatud karistamiskorra makmapanemise põhjuseks mingisugused iseäralised olud, vaid tahtmine sarnase korra sisseadmisega esiteks tuntavalt kergendada kohtute peal lasuvat koormat ja teiseks kiirendada teatavate süütegude asjade harutamist, milleles iseäranis tähtis, et karistus järgneks võimalikult kohe peale nende kordasaatmist. Kui vaadelda neid süütegeid, mille eest tähendatud seaduse alusel karistus võib ka administratiiv korras määrata, siis näeme, et nad kõik on sarnase iseloomuga, et nende karistamine ainult kohtu teel võib kõiki neid tagajärgi kättesaamatuks teha, mis siin karistamisega kätte saada tahetakse. Kõik on nad ainult üleastumised, selle juures kergesti kindlaks tehtavad; kõik on nad sihitud heakorra ja julgeoleku vastu ning massiliselt ettetulevad, mille põhjuseks peaaegjalikult hooletus, loidus, ulakus jne., mispärast siin ka karistamise peasihiks on kodanikkude diistsiplineerimine, kodanikkude kasvamine vastavalt heakorra ja julgeoleku nõuetele.

Ei ole see karistamisviis meie oma seadusandluse väljamõeldus, vaid temal on eelkäijaid ka mujal, olgugi, et selles nähakse endise poliitseilise õigustõimistmise jäänust, näit. Saksamaal. Seal makssev krim. kohtupidamise seadus näeb ette, et neis osariikides, kus politseiasutused maksvate osariigi seaduste (Landesgesetze) järele õigustatud on nuhtlusseadustes ettenähtud karistusi määrama, võivad nad seda õigust üleastumiste (Übertretungen) kohta tarvitada, kus juures nende poolt määratav karistus võib olla kas rahatrahv või arest kuni 14 päevani (§ 453). Üleastumiste all aga mõeldakse Saksamaa 1871. a. nuhtlusseaduse § 1—III lõige järele iga toiming, mis karistatav arestiga või rahatrahviga kuni 150 margani.

Tugedes krim. kohtup. sead. peale, on Saksamaa osariigid ka politseilise karista-

miskorra maksuma pannud, näit. Preisi-maa (23. aprillil 1883). Seal maksva seaduse järele (Gesetz, betreffend den Erlaß polizeilicher Strafverfügungen wegen Übertretungen) võib politsei määrata üleastumise rahatrahvi kuni 30 margani või aresti kuni kolme päevani. Mida seal politseilise karistamise korraga kätte tahetakse saada, formuleerib lühidalt Oskar von Arnstedt järgmiselt: „Die polizeiliche Straffestsetzung hat den Zweck, die Erledigung und Bestrafung der meist einfach liegenden geringeren Übertretungen leichter, schneller und billiger herbeizuführen, als es im gerichtlichen Strafverfahren möglich sein würde“ (Das Preussische Polizeirecht — lehek. 589).

Nagu sellest näha, on Saksamaal politseiline karistamiskord isegi laiemale alusele asetatud, kui meil, — nimelt politseilises korras võib seal karistusi määrata kõikide üleastumiste eest, välja arvatud ainult need, mis seaduses otsekohe ette nähtud, ja selle juures võib tähendatud korras ka arestiga karistada. Meil maksvas seaduses on aga süüteod, mis administratiiv korras karistatavad, täpselt üles loetud ja karistus on ainult rahatrahv, mille suurus võrdneb umbes Preisi seaduse rahatrahvi määrale (30 mk.—15 rubla —3000 Emk.). Et politseilises või administratiiv karistamiskorras ei ole midagi iseäralist, ja et selle makmapanek on tingitud lihtsalt otstarbekohasusest, praktilise elu nõuetest, näitab ka see asjaolu, et Riigikogu on teda hiljuti pannud maksuma ka raudteel (Raudteedel maksvatest politseimäärustest üleastumiste karistuse seadus „R. T.“ nr. 29/30 — 1925 a.). Kõik see õigustab üleminekut alalise administratiiv (politsei) karistamise seaduse juure. Makssev seadus, olgugi et ta oma ülendasend senini rahuloldavalt täitnud, on siiski puudulik ja meie oludele vastavalt liig vähe paenduv, liig pikaldane tagajärgede poolest. Näit. on praegu õigus administratiiv korras karistust määrata ainult politsei ülematel, mispärast harilik käik on järgmine: kordnik teatab üleastumisest raiooni ülemale, see jaoskonna ülemale ja viimane omakorda politsei ülemale, kes siis karistuse määrab või asjale kohtuliku käigu annab. See pikaldane käik võtab palju aega, sünnitab üleliigset kirjavahetust ja ei anna soovitavaid tagajärgi, sest süüteo kordasaatmise ja karistuse määramise vahel on liig

suur vahe, et karistus võlks distsiplineerivalt mõjuda.

Sellepärast oleks otstarbekohane, kui karistamisõigus oleks antud politsei jaoskonna ülematele, nagu see ka tehtud raudteedel maksvatel politseimäärustest ülestumiste karistuse seaduses (§ 3). Avalikkude kohtade, parkide, aedade ja puies-tikkude korrashoiu kohta antud sundmääruste rikkumise asjus tuleks seda õigust anda isegi avalikkude kohtade jne. järelvaatajatele, sest siin on tegemist harilikult väiksete ja harilikult ikka koha peal kohe kindlaks tehtavate süütegudega. Iseenesest mõista, et seda õigust ei tuleks anda samas ulatuses, mis politsei jaoskonna ülematele, vaid vähemas — näit. järelvaatajad võiksid karistada rahatrahviga kuni 500 mk., väärib aga süütegu suuremat karistust, siis peaks trahvi määrama juba politsei jaoskonna ülem. Karistamise õiguse andmisega avalikkude kohtade, parkide jne. järelvaatajatele distsiplineeriksime publikumi, paneksime piire iga aastaga kasvavale ulakusele. Siis tuleks üldises politsei karistamisseaduses ka seda põhimõtet väljendada, mis raudteedel maksvatel politseimäärustest ülestumiste karistusseaduses maksma pandud — nimelt, et asjale ei anta edaspidist käiku, ei administratiiv ega kohtukorras, kui süüteo kordasaatja temale määratud trahvi otsekohe trahvimäärajaile ametnikele ära maksab. Ei maksa ta seda otsekohe ära, siis läheb asi politsei ülemale, kes otsustab — kas määratud trahvi administratiiv korras sisse nõuda või asjale kohtulik käik anda (§§ 3 ja 4). Raudteedel maksvatel politseimäärustest ülestumiste karistuse sea-

dus teeb sellega asjale lõpu, mis on seletatav sellega, et temas on ette nähtud rahatrahv ainult kuni 500 m. (§ 2). Et üldises administratiiv korras karistamisseaduses tuleks trahvimäär endiseks jätta, peaks siin ka süüteo kordasaatjale võimalus jäetama kohtu poole pöörata samadel alustel, nagu see seni meil maksev.

Sissenõutav trahv peaks minema maksvas seaduses ettenähtud seadustest ülestumiste eest riigile, kuna sundmääruste rikkumiste asjus vastavale omavalitsusele, kelle ülesandeks heakorra eest hoolitsemine.

Kõike eelpooltoodud kokku võttes, kujuneks administratiiv karistamiskord järgmiselt: süüteod oleksid need samad, mis praegu maksvas seaduses; karistamisõigus on politsei jaoskonna ülematel ja avalikkude kohtade, parkide jne. järelvaatajatel; politsei jaoskonna ülemad karistavad kuni 3000 m., järelvaatajad kuni 500 m.; maksab süüteo kordasaatja trahvi otsekohe ära, ei anta asjale enam mingisugust edaspidist käiku; ei tee ta seda, läheb asi politsei ülemale, kes otsustab, kas trahvi sisse nõuda või anda asi otsustamiseks rahukohtunikele. Politsei ülemal korralduse peale trahvi administratiivkorras sissenõudmise asjas võib süüteo kordasaatja 7 päeva jooksul kaebust tõsta rahukohtuniku ees, kes asja harilikus korras läbi vaatab. Kaebuse tõstmine ei takista määratud trahvi sissenõudmist. Sissenõutud trahv läheb kas riigile või omavalitsustele. Kui trahv kohtulikult ära muudetakse või vähendatakse, siis maksetakse trahv või tema osa tagasi.

Välispolitsei ja hobusepassid.

1920 a. „Riigi Teatajas“ nr. 187/188 väljakuulutatud määruse järele hobusepasside kohta § 3 on ette nähtud, et ostumüügi ehk muul hobuse edasiandmise korral peavad poolte allkirjad politsei ehk vallavalitsuse esitaja poolt kinnitatud olema. See osa määrust annab väga laialise mõiste täitmise suhtes ja allkirjade kinnitamine on nõnda kujunenud, et seda toimetavad laatadel ja sagedasti ka muudel juhtumistel ainult politsei esitajad. Vallavalitsuse ametnikud hoiavad ennast allkirjade kinnitamisest kõrval, eriti laa-

tadel, kus just suurem osa allkirjade kinnitamisi ette tuleb, ka on sagedasti vallavalitsuse ametnikud niisugustel päevadel teguvõimetud. Politsei ei saa aga loobuda allkirja kinnitamisest, sest niimoodi kujuneks laatadel asi niisuguseks, et ühtegi ostumüügi ei saaks teha, sest vallavalitsuse esitajad üldse ei ilmu kohale.

Nagu ühes maakonna politseis peetud statistika näitab, suureneb aasta aastalt allkirjade kinnitamiste arv politseiametnikkude poolt.

Saare maakonna politseis on 19 raiooni-

ülemat, kes peaaegjalikult allkirju on kinnitanud ja seda teinud järgmiselt:

1921 a.	555	kinnitust.	iga	ametn.	peale	29.
1922 ..	1232	"	"	"	"	65.
1923 ..	1304	"	"	"	"	69.
1924 ..	1388	"	"	"	"	73.

1920 a. „Riigi Teatajas“ nr. 187/188 ja 1923 a. „Riigi Teatajas“ nr. 36/37 välja kuulutatud määrustes on lubatud vallavalitsustel allkirjade tõekstunnistamisel võtta tasu. Ajakirjanduses, kui ka muudes ametliikudes ettekannetes kaebavad vallavalitsused sissetulekute puuduste üle, aga ei soovi ehk ei oska sissetulekute saamise võimalust ära kasutada. Tasuvõtmine tõekstunnistamiste juures on väga õiglane maks, sest suurem osa ostu-müüjike sünnib kasusaamise, rikastamise mõttes.

Niisuguse nähtuse peale on ka juhitud maakonnavalitsuse tähelepanu, kuid see on jäänud tähelepanemata, lihtsalt vallavalitsused ei soovi vaeva näha.

Suurem osa laatasid peetakse vallavalitsuste lähekonnas ja seega oleks ka

ruumide küsimus kergesti lahendatud, kuna politsei esitajad peavad vahest kus juhtub kinnitamisi toimetama, vaatamata ilmastiku peale.

Selle tõttu kistakse politsei hoopis ära oma otsekohetest ülesannetest, nagu ka kelused, ioobnud olekus lärmitsemine, salajane viinamüük ja paljudest veel, mis niisugustel päevadel rahva kogumiste juures paratamata nähtuseks on saanud.

Keskmiselt kulub ühel passil allkirjade kinnitamiseks ära 15 minutit, see on siis kui ostjal-müüjal on kõik dokumendid korras, juhtub aga mõnel veel dokumentides korratused olema ehk tekivad arusaamatused, siis oleneb aeg nende lahendamistest.

Neil põhjustel on väga tarvilik, et hobusepassidel allkirjade kinnitamise kord saaks muudetud ja see täiesti pandud omavalitsuste peale, sest ka sõjaväkke kõlbuliikude hobuste registreerimine peetakse omavalitsustes, seega oleks terve registreerimine koondatud ühte kohta ja nimekirjad oleksid enam korras kui see ehk praegu on.

Tg.

Muinasvarade kaitseks.

Haridusministrile saadetud märgukiri.

Allakirjutatud seltside ja asutuste edustajad julgevad pöörduda seega Teie tähelepanu, herra minister, selle peale, et meie vanaaja mälestusmärgid suures hädas on, kuna praegu ei ole veel olemas kaitse-seadust, mis neid hävitamisest hoiaks.

Võime ette tuua mõned üksikud juhtumised nende hävitamisest.

1. Mineval sügisel hakkas keegi Hoidorf kaevama Kullamaal, Kollovere linnamäel, kus tema arvamisega olevat suuri varandusi peidetud. Kui arkeoloogia kabinet asjast teada sai ja sinna oma esitaja saatis, siis selgus, et seal oli lihtsalt kraavi kaevamine, et rutem varandustele ligi pääseda. Linnamäe vall oli juba ühes kohas läbi kaevatud ja teisel puudutatud. Muidugi mingit kaevamisplaani selle juures ei tehtud, ning mulda loobiti suurte labidatega välja, pildudes kõik väiksemad riistad, mis seal võiksidki leiduda, ühes mullaga välja.

2. Juhusliikudel kaevamistel leidis Vaivara jaama lähedusest tööline Salit sügisel 1924 a. rinnaehte pronksist. Kelllegi käest kuuldes, et asjal olla suur teaduslik

väärtus, nõudis ta leiu eest 5000 marka, ähvardades sel juhusel, kui siin ära ei osteta, asja ära müüa väljamaale. Et asi tõesti oli päris uunikum ning keskmisest rauaajast (umb. 500—600 vahel) pärit, millest meil Eestis leide üldse väga vähe on, ja et tema kadumaminek oleks teadusele väga kahjulik, siis ostis arkeoloogia kabineti poolt sinna komandeeritud konservaatore nõutud ebanormaalselt kõrge hinna eest pronksehte ära. On selge, et sarnased juhtumised mitte ainult ei valmistata ainelisi raskusi, vaid nad ergutavad ka kergesti rahvast omavolilisteks kaevamisteks. Olgu mainitud, et peale hr. Hoidorfi kaevamise arkeoloogia kabinet sai hulga kirju ettepanekutega välja kaevata varandusleide. Võib oletada, et nii mõneski kohas on ka tegelikult kaevama hakatud.

3. Üliõpilaste arkeoloogilis-topograafilistel suvistel uurimistel, mis arkeoloogia kabinet riigi kulul nüüd juba 4 aasta jooksul on toime pannud, selgub igal suvel, et mitmes kohas hävitatakse kalmusid ja teisi muinasjäänuseid, suuremalt jaolt

maaharimise läbi, vahest ka teiseks ots-
tarbeks, millest arkeoloogia kabinett ka
varem on juba korduvalt haridusminis-
teeriumile teatanud. Väga raske on alati
maomanikkudele nende maal asuvate
muinasjäänuste tähtsust selgeks teha ja
paljudel juhtumistel võiks siin aidata ai-
nult kindel seadus, mis muinasjäänuste
hävitamise kategooriliselt keelaks.

4. Oleme teada saanud, et viimase aja
iooksul on ära müüdnud Rootsi mõned
kivikirved Saaremaalt, mis varem küll
pakutud arkeoloogia kabinetile, kuid kabi-
nett ei saanud omandada nõutud kõrge
hinna tõttu, mis oli välja arvatud välis-
valuuta järele. Niisugune asiade välja-
vedu peaks keelatud saama.

5. Samuti hävinevad kaitse puudusel
ajaloo ja kunstiajaloo mälestusmärgid. Nii
lõhuti Tallinna linna müür uue Riigikogu
hoone ehitamisel kahe aasta eest, veel ka-
hes kohas sel suvel. On olemas teateid,
et rahvas hävitab Vastselina ja Laiuse
losside varemeid, omavoliliselt laiali viies
telliskiva, mida tarvitatakse ehitusmater-
jalina. Kuuldavasti hävinevad ka ehitä-
mistööde juures Piirita varemed.

6. Minevat suvel on suurte kulude ja
vaevaga puhastatud ülelubatud seinä-
maalid Karja ja Ridala kirikutes: mitmes
kohas seisab samasugune töö veel ees.
Peaks vähemalt selle eest hoolitsema, et
nüüd enam omavoliliselt uusi kirikute üm-
berehitamisi ette ei võeta, mille läbi tea-
dusele võrratu tähtis materjal kaduma
läheb.

Kõigest sellest peaks selguma, kuivõrd
hädatarvilik oleks meie muinasjäänuste,
kunsti ja ajaloo mälestusmärkide pääst-
miseks kaitseeaduse ilmumine. Hävita-
mistööd tehakse peaaesjalikult kevadel ja
suvel, kündmisel, ehitamisel jne. Samuti
sünnivad kirikute ja teiste ehituste re-

mondid harilikult suvel. Seepärast palu-
me Teid, herra minister, avaldada terve
oma mõju selleks, et kaitseeadus, mis
juba mitu aastat teoksil, ilmuks veel sel
kevadel. Palume ka samuti komandee-
rida haridusministeeriumi poolt kedagi
Tartu, kes teeks ministeeriumile nimes-
tiku kaitsele alluvatest vanaaja mälestus-
märkidest, materjali järele, mis on juba
kogutud ülikooli arkeoloogia kabinetis ja
kunstiajaloo instituudis. Oleks tarvis seda
tööd veel ära teha enne kaitseeaduse il-
lumist, et teda peale ilmumist saaks otse-
kohe maksma panna, keelates nende maa-
omanikkudele, kelle maal mõni mälestus-
märk leidub selle hävitamise. Ainult nõn-
da võib kaitseeadus tegelikult ellu viia
ja nagu juba ülal nimetatud, oleks vii-
mane aeg seda veel enne kevadist põllu-
töö algamist teostada.

Õpetatud Eesti seltsi nimel:

Vilhelm Viget.

Eesti rahva muuseumi nimel:

J. Manninen.

Eesti kirjanduse seltsi nimel:

A. Jürgenstein.

Akad. ajaloo seltsi nimel:

A. R. Cederberg.

Akad. kirjandusühingu nimel:

Gustav Suuts.

T. Ü. kunstiajaloo instituudi nimel:

Pärtel Bauman.

T. Ü. arkeoloogia kabineti nimel:

K. Duhimberg.

Tartus, 21. märtsil 1925 a.

(V. „Postimees“ nr. 89.)

Toimetuse märkus: Muinsuste
kaitse kohta on omal ajal „Eesti Politsei-
lehes“ sõna võetud ja ilmus sel puhul J.
Käivi artikkel „Muinsuste kaitsest“
(Vaata „E. P.“ nr. 2 — 1923 a.).

Parim abinõu põletatud dokumentide lugemiseks.

Keemia tarvitusele võtmine tule või
kuumuse läbi kannatanud dokumentide lu-
gemisel on praktilise teaduse võrdlemisi
vähetatud kõrvallharu, kuigi ta vanem
vahest kui sada aastat. Suuremateks
edusammudeks sellel alal tuleb lugeda
inglase sir Humphry Davy saavutusi,
kes 1819. a. kaks kuud Neapolis veetis,
uurides põlenud papiirusi, mis leiti Her-
culanumi varemetest. Tema kirjutus

selle kohta ilmus varsti peale seda Philo-
sophical Transaction'is. Davy poolt tar-
vitatud meetodi üksikasjad kui ka mitme-
sugused teised hiljem sarnastel juhtumisel
kasutatud abinõusid on kirjeldatud
Londonis ilmuvas „Discoverey's“ tuntud
keemiliste analüüside tegija ning kohtu
eksperti Mr. C. Ainsworthy poolt. Nea-
peli juhtumise kohta on öeldud:

Papiiruse rullid, mis otsustades nendel

leiduvate märkide järele pidid vanad olema juba siis, kui nad 79. aastal p. Kr. maetud said, olid esialgselt mähitud pergamendi sisse. See oli täiesti söeks muutunud, nii et ta sünnitas ainult ühevärvilise musta korra. Sees leiduvad taimelise papiiruse lehed olid enam vähem juba lagunenud, ning varieeruvad värvides, alates kahvatust pruunist kuni mustani vastavalt kuumusele ning vulkaanilistest tuhkadest tekkivale niiskusele, mille all papiirustel oli tulnud kannatada. Rullid olid kõvasti üksteise külge kleepunud ning oli tehtud palju ebaõnnestunud katseid neid lahutada ja lugeda neil olevat kirja.

Sir Humphry Davy poolt tarvitatud lahtirullimise meetod seisis selles, et ta kattis papiiruse rullid õhukese loomanahaga, mis oli kokku määratud kleepiva vedelikuga ning siis, kui lim oli kuiv, rebis katet ettevaatlikult siidiniidikeste abil. Mõnel juhtumisel tarvitati eestrit väikeste pintslite abil, et lahutada katet rullidest; teistel juhtumistel kasutati chlori ja joodi auru, ära hoides aga et gaas äkitselt välja ei tungiks.

23 papiiruse harutamiseks kulus kaks kuud tööd. Neis dokumentides tarvitatud tint koosnes lambinõest, nagu seda leitud teistegi vanaaegsete papiiruste juures. Davy meetod ei oleks kõlbanud, kui papiirustel olev kiri oleks kirjutatud olnud rauajätistest valmistatud tindiga, nagu seda hiljematel aegadel tarvitati, sest siis oleks sarnane käsitlemine kirjad täielikult välja pleekinud.

Pöördudes modern meetodide juure, toome siin mõne reaga Mr. Mitchell'i kirjatüki sisu, mis umbkaudse ettekujutuse võib anda neist imetlusväärilistest kunstükkidest, millega võivad hakkama saada praegusaja eksperdid.

Kus kuumuse all kannatanud paberil olnud kiri enam nähtav ei ole, on tihti võimalik põlemise protsessi ettevaatlikult jätkata, ära põletades paberis leiduva puusöe, millest järele jääb enam vähem ühtlane heledavärviline tuhik, millel siis nähtavale võib tuua tina pliatsi või raua-

puru tindi jäljed. Mõnd sorti paberite juures jääb tuhka küllaldaselt; teistel juhtumistel on tarvis käsitleda põlenud paberitükki mõne vastava soola sulatisega, nagu alumiiniumi soolaga või thoriumi nitraadiga (aluminium acetate, thorium nitrate). Põhimõte on sama, mis gaasilampide hõogsukkade valmistamisel, kus teatud sulatise, mis koosneb peaaesjalikult thorium nitraadist, leotatakse taimelise punutud kude, mis põledes laguneb, järele jättes mineraalse luukere.

Sarnase käsitluse järele annab põlenud paber sageli üllatavaid tagajärgi, kui põlemise protsessi ühe astme võrra jätkata, nii et järele jääb täiesti ühesarnane tuhik. Niiviisi jäävad põlemise järele tuha heledale pinnale tumedana mineraali jätisena tina või grafiidi jäljed, sest tina ja grafiit on põlemisele vastupidavamad, kui paberis leiduv süsi.

Kuna ka trükimust harilikult rauda sisaldab, siis on võimalik ka osaliselt hävinenud trükitähtede lugemisel tarvitada sama viisi; kuid tihti on tarvis põlemise protsessi viia ainult teatud punktini, kuni kiri nähtavaks saab, ning siis seisma panna.

Peale keemilise käsitlemise ning kuumuse, on olemas kolmas viis, mis selleks kasutab päevapildistamist. See viis leiti hiljuti R. Davis'i poolt.

See põhjeneb selle asjaolu peal, et põlenud paber annab enesest auruseid, mis udustab päevapildi platet, kusiures aga kirja või trükitähtedes sisalduv värv eemalduvatele aurudele takistuseks on. Kui põlenud paberitükk on litsutud kirja-poolega vastu platet, ning siis plate nädala või paari pärast harilikul viisil ümurtada, näeme platel vastavalt paberitükil olevatele tähtedele valged kirjad neid ümbritseval tumedal pinnal.

Nagu Mr. Mitchell oma kogemuste põhjal tõendab, on päevapildistamise viisi tarvitamine võrdlemisi piiratud. Raskustest sellel alal võivad kõige paremini aru saada need, kes ise vilunud päevapildistamises.

I. K.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse ülema käsukirjaga 28. märtsist s. a. nr. 20 on kriminaalpolitsei Kuresaare jaoskonna ülema ajut. k. t. Aleksander Martinson määratud sise-
ministri resolutsiooniga 25. märtsist s. a.

kriminaalpolitsei Kuresaare jaoskonna ülema kohusetäitjaks, arvates 15. märtsist s. a.

Võru maakonna politsei 2. jaoskonna ülemale Valter'ile ja sama jaoskonna

raiooniülemale Peetson'ile on määratud kummagile 2500 marka autasu energilise tegevuse eest, mille tagajärjel tagaotsitav kuritegija tabatud.

Tallinna linna politsei 5. jaosk. ülema abi kohustetäitja Johannes Kermann on kinnitatud sama jaoskonna ülema abiks, 1. aprillist s. a. arvates.

Raudtee politsei Valga jaoskonna raiooniülemale August Simberg'ile on määratud 2000 marka autasu hoolsa tegevuse eest, mille tagajärjel tagaotsitav kuritegija tabatud.

Käskkirjaga Tallinna linna politseile 17. märtsist s. a. nr. 17 on korraliku teenistuse eest nimetatud 2. jaosk. raiooniülem Reinhold Limberg jaoskonna vanemaks raiooniülemaks.

Käskkirjaga Tartu linna politseile 28. märtsist s. a. nr. 11 on politsei teenistusest vabastatud politsei 3. jaoskonna raiooniülem Ernst Vardja, omal palvel, arvates 1. aprillist s. a.

Saare maakonna politsei ülema käskkirjaga 21. märtsist s. a. nr. 16 on Orisaare jaoskonna 11. raiooni ülem Joan Labo vabastatud politsei teenistusest omal palvel majanduslistel põhjustel, arvates 20. aprillist 1925 a.

Petseri maakonna politsei ülema käskkirjaga 24. märtsist s. a. nr. 13 on Kullje valla 2. raiooni ülem D. Mähär vabastatud teenistusest omal palvel, arvates 1. aprillist 1925 a.

Väljamaalt.

Ajakirjaniku tapmine New-Yorgis.

Suurt kõmu äratas New-Yorgis ajakirjaniku Georg Crane hiljutine enesetapmine, kes üle Ühisriikide oli tuntud kui hea ajakirjanik üldse, eriti aga kui eeskujulik, osav ja teravmeelne reportöör.

Mõni aeg enne Crane vabasurma, leiti viimase otsekohene ülemus tapetult korteris. Politsei hakkas asja uurima, kuid kuidagi ei saadud tapetu, Bill Simons'i, mõrtsukate jälgile: Crane't muidugi mõista keegi ei teadnud süüdistama hakata, selleks oli tema liig suures lugupidamises ja austuses niihästi lehe toimetuses, kust tema teenis, kui ka seltskonnas, Crane't saadeti vastuksa otsekohe peale mõrtsukatöö avalikustulemist tapmispäigale asja kirjeldamiseks lehe järgmises numbris. Lõppude lõpuks hakkas New-Yorgi kriminaalpolitsei ühte teist, sama lehe kaastöölisi Robinson'i kuriteos kahtlustama sellepärast, et tema, nagu arvati, viimasena Bill Simons'i juures viibis. Robinson võeti vahi alla, olgugi et tema oma süütust enam-vähem oskas kindlaks teha. Robinson'i vabastas vahi alt mõne aja pärast Bill Simons'i teenija tunnistamine, kes mäletas, millal lehe kaastöölise tapetu juures käis. Nüüd aga hakkas Robinson hädasummil meele tuletama, mis tema kriitilisel päeval teinud ja keda näinud. Tema mäletas muu seas, et tema tapmispäeval Simons'i juurest tulles, tapetu maja lähedal Crane't nägi ja soovis viimasega asja kohta rääkida. Crane ei

tahtnud kõiksuguste ettekäänete all aga Robinson'iga kokku saada, kuid kui enam midagi ei aidanud, laskis kuulus reportöör omale kuuli pähe. Kirjas, mis Crane enne vabasurma kirjutas, seletab, et tema tõesti Bill Simons'i mõrtsukas on ja kuritegu selleks toime pani, et Simons'i kohale pääseda.

Kullategijad.

Pariisi politsei võttis kinni neli itaallast, kelle peameheks oli keegi Emilio Zandi, kes väikses rändavas tsirkuses „imetegijana“ esines.

Arreteeritud kelmid müüsid vaskkange, milledele salga hea tuttav, keegi kullasepa õpilane, oskas keemilisel teel kulla väljanägemise anda. Järele tehti muidugi mõista ka kullaproov. Et aga ostjaid igatpidi asjasse uskuma panna, saagis Zandi ostja juuresolekul kuldkangi läbi ja andis saagimise tagajärjel saadud kullaprügi asjast huvitatule uurimiseks. Prügi uurimine andis ka igakord soovitavaid tagajärgi, sest prügi oli tõesti puhas kuld. Ainus viga seisis selles, et kelm peale saagimist ostjale karpi prügiga andes, selle kiirelt teise kulda sisaldava karbi vastu ümber vahetas. Salk müüs kulda kaunis tuntavalt alla hariliku turuhinna, nii et äri ohtralt õitses. Senini on politsei juba üle 50 juhtumise kindlaks teinud, kus inimesed kelmide läbi suurt kahju kannatanud.

Moodsad meriröövlid.

Paari nädala eest arreteeriti Greeka politsei poolt kuritegijate salk, millesse kuu-

lusid mõned perslased ja greeklased; salga ülesandeks oli kaubalaevu ära ostetud kaasabiliste toetusel ära hukata, et siis põhjaläinud laevade ja koorma eest, mis suurte summade peale mereõnnetuste vastu ära kinnitati, kahju-tasu saada. Salk tegutses väga ettevaatlikult ja võrdlemisi õige kaua enne kui vastavatel võimudel korda läks kuritegevusele lõpu teha.

Salga üheks vaimliseks juhiks oli keegi Stamante Ashas, endine Atheena pangamaia omanik. Mees on heast ja rikkast perekonnast pärit ja oli ühes oma vennaga pikemat aega isa käest pärandusena saanud panga ja rahavahetuskontori omanikuks. Kui Ashas'il mõned ärid äpardusid, hakkas tema panga klientide rahaga kuritahtlikult spekulerima, mis viimaks sellega lõppes, et tema nii hästi oma kui venna varanduse ohverdama pidi võlgade kattteks. Peale selle tekkis mehele mõte laevade põhjalaskmise abil ruttu ja palju raha teenida.

Ashas'i ja tema kaaslaste kuritegude tagajärjel ei ole ainult paljud, eriti Prantsusmaa ja Inglismaa ärid kannatada saanud, vaid on ka hulk ilmsüüta inimesi hukatud. Suured importärid (peaasjalikult Inglismaalt) andsid kuritegijale suuremaid summe avansina ostetud kaupade eest — ilma et need ärid oleks kunagi nende poolt tellitud kraami näinud. Mees müüs väljamaa äridele harilikult kohvi ning laadis oma kurikuulsaks saanud laevadele õlimarja tuumedega. Laevad ja samuti ka kaup said ühe kaasabilise-perslase vahelsobitusel Inglise kinnitusseltsides mereõnnetuste vastu võimalikult kõrgelt kinnitatud.

Esimesed põhjalaskmised on pärit Greeka-Türgi sõja ajast, s. o. sellest ajast, kus kuritegijatel võimalik oli tähelepanu äratamata laevu sõjapiirkonnas kuidagi jäljetult kaduma minna lasta. Just sellel ajal on, nagu nüüd selgeks tehtud, erilisel palju ilmsüüta inimesi hukatud, sest pääsesid igakord ainult need, kes asjasse pühendatud olid, s. o. kes raha eest kaasabi andsid. Eriti tähelepanemisväärne on sarnasel moel kinnitatud kaubalaeva „Themistokles'i“ hukkamine Greeka vetes sellepärast, et see asi kõige paremini seniajani selgitatud on.

Laev kinnitati enne väljasõitu 30.000 Inglise naela eest, ning tema koorma eest said kuritegijad ühe suurema äri käest avansina õige palju raha. Üks Ashas'i

kõige julgematest kaasabilistest, kes alati sidet pidi korraldama salga pealiku ja mõne „surma mõistetud“ laeva madruse vahel, läks öösel salaja laeva peale ning meelitas kõrge tasu eest paar madrust kuriteole. Madrused pidid siis, kui laev kaugel merel viibis, laeva põhja ajama. Nii siis ka juhtus. Valgel, rahulikul ööl sõitis „Themistokles“ saarte piirkonda ning keegi laevalolijatest peale palgatud mõrtsukate ei võinud aimata, mis lähematel tundidel sünnib. Laevakapten andis laevajuhtimise teise ohvitseri kätte ning läks oma kajuti. Vanem korrapidaja ohvitser tegi ringkäigu üle laeva, nägi et kõik mehed oma kohtadel viibisid ja läks kapteni kohale. Laeva alumistes ruumides ja laeva tüüri juures viibisid parajasti madrused-kaaslased. Tüüri oleval madrus sõitis kohta, kus palju veealuseid kaljusid ning madrused laeva alumistes ruumides tegid luugid lahti, mille tõttu vesi suure kiirusega laeva voolama hakkas, nii et viimane põhja läks. Muidugi sündis see kõik nii kiirelt, et ainult Ashas'i poolt palgatud madrused oma elu päästa suutsid, kuna kõik teised laevalolijad isikud ühes kapteniga ära uppusid. Kuritegijad aga võisid kerge vaevaga suurt rahasummat kinnitusseltsilt kätte saada. Samasugune lugu kordus ka teiste laevadega; viimaks tuli asi avalikuks peale laeva „Constantinose“ põhjaminekut.

Sel korral oli laeva koormaks 50 vagnit vaske, see on nii palju, kui terves Greekas saada pole. Ashas selletas aga, et tema väljamaalt odava hinnaga vaske ostnud, ärid uskusid ning kuritegu sündis nii, nagu juba mitu korda varemalt. Kõik oli korras ning laeva kapten sai 300.000 drahmi eest ära ostetud. Kapten rääkis meeskonnaga läbi, viimased aga ei tahtnud asjasse uskuda ja kartsid, et kapten peale kuriteo kordasaatmist kõik raha omale võtab ning põgeneb. Siiski lepiti lõpuks kokku ja laev vajus nagu „kord ja kohus“ põhja. Ashas maksis raha kaptenile välja, kes siis raha jaotamisele asus. Kuid jagamisel hakkasid mehed omavahel tülitsema ja asi lõppes sellega, et üks madrustest, kes oma arvates liig vähe oli saaki saanud, lähemale sadamapolitseile asjast teatas. Selle alusel võeti viimaks kõik süüdlased kinni.

Prostitutsioon Venemaal.

Nagu hiljuti Moskvas ilmuv Nõukogude valitsuse ametlik häälkandja „Isvestija“

teatas, sai paari nädala eest ühes Moskva linnajaos seal elutsevate lõbunaisterahvaste seas ankeet toime pandud, mille eesmärgiks oli selgusele jõuda, missugustest kihtidest need naisterahvad pärit ja mil põhjusel nemad libedale teele sattunud. Küsimuste peale vastasid 623 naisterahvast ning kokkuvõtte on õige üllatav. Nimelt on lõbunaisterahvastest pärit 60 protsenti tööliste seast, 7 protsenti aadeli seisusest, 6 prots. keskmistest kihtidest, 7 prots. kogu arvust on endised kooliõpetajannad, halastajad öed jne.. ülejäänud osa on pärit maalt talupoegade seast.

Need arvud on juba sellepärast huvitavad, et nemad, võib olla, kõige paremini sotsiaalset olukorda Nõukogude Venemaal valgustavad; kõige suurema arvu lõbunaisterahvastest moodustavad riigis, kus tahetakse olla õigel teel sotsialismi täielikule maksmapanemisele, tööliste perekondadest pärit isikud; peapõhjuseks, mispärast naisterahvad omale sarnase elukutse valinud, olla häda, mis sundinud ükskõik millisel teel katsuda omale ülespidamist teenida.

Arusaadavam kui see, et tööliste naised ja tütreid kõige suurema protsendi lõbunaisterahvaste hulgast moodustavad, on asjaolu, et teised seltskonnakihid võrdlemisi suurearvuliselt prostitutsioonis esinevad. Keskkihit, aadel jne. on vaeseks jäänud ja sellepärast on nende hulgast suurem protsent, kui kunagi varem prostitutsiooni teele sattunud. Õige huvitav on, et praegu, kus kooliõpetajate puudus, üheks peapõhjuseks sellele on, et Nõukogude Venemaal veel võimalik pole üldist sunduslikku kooliskäimist läbi viia, hulk naisterahvaid — kooliõpetajannasid majanduslistel põhjustel on sunnitud uulitsale minema, et omale igapäevast leiba teenida.

Sandarmite streigi hädaoht Austrias.

Austria sandarmite kogu esitajad andsid mõne aja eest siseministeeriumi kaudu valitsusele teada, et soovitav oleks mõnesuguseid töötasu norme sandarmitele tõsta; kõige pealt paluti, et ületunni töötasu saaks kõrgendatud, samuti ka toiduraha norm. Edasi sooviti, et praegu maksvas tööajatuses saaksid mõned muudatused ette võetud. Et sandarmite esitajad senini mingit vastust pole saanud, pöörasid nemad uuesti siseministeeriumi poole ja palusid asja harutamist kõige lähemal ajal. Uue palve tagajärel äratas ministeeriumi

esitaja palujatele, et küsimus veel jaatavalt ega eitavalt pole otsustatud ja et arvatavasti lähemal ajal ministrite nõukogus tema kaalumisele asutakse. Sandarmite esitajad ei olnud vastusega rahul ja avaldasid kahtlust, kas ei püüta küsimuse lahendamist pikale venitada. Sandarmite peakoosolek, mis otsekohe kokku kutsuti, asus veel radikaalsemale seisukohale, nii et nende poolt valitud esitajad oma ülesannetest loobusid. Peakosolek otsustas, et sel juhtumisel, kui sandarmite nõudmised lähemal ajal rahuldamist ei leia, tuleks teiste abinõude tarvitamise peale mõelda. Nii et meie, võib olla, peatselt selle omapärase nähtuse ees seisame, et Austrias sandarmite streik välja kuulutatakse.

„Matuse murdvargad“.

Berliinis — ning pealinnas eeskujul ka juba mõnes teises suuremas Saksamaa linnas — on viimasel ajal erjalaliste murdvaraste liik tekkinud.

Olla igapäevaseks (täitsa arusaadavaks!) nähtuseks saanud, et perekonnad, kes matusele lähevad, korterid tühjaks jäta-
vad, nii et kedagi matuse ajaks korteri ei jäeta. Mõned kuritegijad — neid nimetatakse Berliinis „matuse murdvarasteks“ — on seda hooletuse nähtust kasutama hakanud ja oma erialaks valinud sarnastes korterites, mis kõikide äraoleku tõttu matusel viibimise põhjusel tühjaks jäetud, vargusi toime panna. Kuritegijate esimeseks tööks on muidugi — ajalehti lugeda, et teada saada, kes surnud, kus ja millal maetakse jne. Surimakuulutustest saavad kuritegijad täpselt matuse aega teada, samuti on neil teada kirikuaed, kus kavatsetakse surnut mulda süngitada; jääb ainult veel välja arvata, kui palju aega matuste peale ära võiks kuluda, s. o. täpselt kalkuleerida, millal korteriomanikud surnuaiast võivad tagasi jõuda. Et surnuaiad sarnases suurlinnas, nagu Berliinis, õige kaugel asuvad, siis võivad korteriperemehed harilikult kõige paremal korral alles tunni aja pärast peale matuste algust tagasi jõuda: üks tund aga jatkub murdvarastele niihästi korteri põhjaliku läbivaatamiseks, kui ka tema tühjastegemiseks.

Et sarnaseid „matuste murdvarguste“ juhtumisi viimasel ajal õige sageli ette tuleb ja et kuritegijad kõigil juhtumistel nähtavasti ühe shablooni järele töötavad, siis arvatakse, et tegemist on organiseeritud salgaga, keda nüüd kriminaalpolitsei jälgib.

Ausamba vargus.

Hiljuti pandi Pariisis õige juhtunud ja omapärane vargus toime. Place de la Republique'il seisev suur ausammas Prantsuse vabariigi auks saab praegu puhastatud ja osalt remonteeritud. Ühel ilusal päeval tuli hommiku vara keegi tööliste riietes isik ühes käruga ning teatas, et temale ülesandeks on tehtud ühte kuju, mis ka remonteerimist tarvitas, ära viia parandamisele. Keegi mehe sõnades ei ka-

helnud ning kohalolevad töölised aitasid veelgi kelmile rasket kuju kärule panna, mis kaalus 150 kilogrammi. Paar tundi hiljem selgus, et „tööline“ kelm oli, et temale keegi mingit käsku ei annud ja et tema kirjeldatud teel pronkskuiu varastas. Politsei algas otsekohe peale kuriteo ilmsikstulemist uurimist, senini on aga varas tabamata. Kardetakse, et kuju juba sullatatud on, nii et tema tagasi saamine õige küsitav.

Küsimused ja kostmised.

Kas on meil praegu maksvad Rahukohtu nuhtlusseaduse § 51¹ ja 51² (1906 a. lisa). Juhtumisel, kui muudetud, siis missuguse seaduse või määrusega ja missugune

määrus on nende asemele jõusse astunud ja kus see on välja kuulutatud.

Vastus: On maksvad.

Kirjavastused.

Politseiülem K.-le. „E. Politseileht“ jääb oma arvamise juure kindlaks, et asunikudelt-

riigirentnikkudelt tuleb rendivõlg vastuvaidlemata korras sisse nõuda.

Väljaandja: Toimetuskomisjon.

Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

P o r g a s s a r, Johannes Hansu p., v. a. Puurmanni vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 805. (28274)
N e o s t u s, Anna Liisa t., v. a. Puurmanni vallaval. 28. 11. 20 a. nr. 1378. (28275)
R a u d s e p p, Johannes Gustavi p., v. a. Jõgeva vallaval. 15. 2. 22 a. nr. 62. (28277)
T o m s o n, Eduard Jaani p., v. a. Kuremaa vallaval. 4. 5. 20 a. nr. 871. (28278)
V õ n g e r v e l d, Alfred Karli p., v. a. Ropka vallaval. 29. 4. 21 a. nr. 1027. (28279)
L e i t e n, Otto Jaani p., v. a. Laiuse vallaval. 22. 6. 20. nr. 1104. (28280)
S a r n e t, Elmar Villemi p., v. a. Kuremaa vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 583. (28282)
U s t a v, Lidia Jaani t., v. a. Rakvere l. pol. jsk. 7. 8. 22 a. nr. 36. (28283)

K a r i n, Johan Ado p., v. a. Elistvere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 127. (28284)
T o o t s, Aleksander Jaani p., v. a. Laiuse vallaval. 29. 10. 20 a. nr. 1179. (28285)
R ä n k e l, Johannes Jaani p., v. a. Vaimastvere vallaval. 18. 12. 23 a. nr. 67. (28286)
P e t e r s o n, Ella Jaani t., v. a. Ulila vallaval. 31. 3. 22 a. nr. 382. (28288)
K o k k, August Karli p., v. a. Kudina vallaval. 30. 3. 22 a. nr. 1132. (28289)
L ä ä n e, Johannes Mihkli p., v. a. Kudina vallaval. 9. 2. 20 a. nr. 199. (28290)
M u t s, Aliide Mardi t., v. a. Jõgeva vallaval. 3. 1. 24 a. nr. 2. (28291)
J ü r g e n s o n, Lidia Tõnise t., v. a. Jõgeva vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 386. (28292)
H a n s o n, Mart Jaani p., v. a. Jõgeva vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 438. (28293)
M e r j a - M e r i j e r g, Luise Aleksandri t., v. a. Sootagu vallav. 11. 11. 20 a. nr. 350. (28294)

- Soldan, Selma Vidriku t., v. a. Ulila vallaval. 16. 9. 20 a. nr. 314. (28295)
- Goldberg, Hedvig Luise Heinrichi t., v. a. Kuremaa vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 42. (28296)
- Tõruke, Linda Mihkli t., v. a. Kuremaa vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 238. (28297)
- Vestel, Karl Ado p., v. a. Saadjärve vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 238. (28298)
- Kruus, Julius Ado p., v. a. Saadjärve vallaval. 12. 5. 20 a. nr. 843. (28299)
- Killk, Ida Jaani t., v. a. Tähtvere vallav. 10. 12. 19 a. nr. 21. (25161)
- Meos, Leida Johani t., v. a. Elistvere vallaval. 3. 10. 21 a. nr. 1314. (28300)
- Scherementjeva, Agripina Kirilli t., v. a. Panikoviitschi vallaval. nr. 2994.
- Jöküll, Arnold Jaani p., v. a. Maidla vallaval. 1920 a.
- Pääro, Johannes Gustavi p., v. a. Järve vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 391.
- Lillakas, Johannes Juhani p., v. a. Varangu vallaval.
- Livi, Ida Vilhelmine Mihkli t., v. a. Roela vallaval. 25. 4. 22 a. nr. 927.
- Rääst, Adelf Madise p., v. a. Iisaku vallaval. 9. 8. 20 a. nr. 106.
- Liiwa, Marie Karli t., v. a. Luke vallaval. 20. 5. 20 a. nr. 235.
- Soo, Anna Kadri t., v. a. Raudteede pol. ülemalt 12. 12. 19 a. nr. 3059.
- Kohver, Herman, nr. 18221.
- Saaver, Karl, nr. 1413.
- Laever, Johannes Siimu p., v. a. Kalvi vallaval. 22. 6. 20 a. nr. 1224.
- Steinfeldt, August Hansu p., v. a. Kalvi vallaval. 12. 12. 22 a. nr. 3.
- Piibemann, Eduard Jaani p., v. a. Tall. I. pol. 6. jsk.
- Allik, Joosep Mihkli p., v. a. Rägavere vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 26.
- Norts, Jüri Gustavi p., v. a. Rakvere vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 405.
- Kugel, Hans Johani p., v. a. Rakvere vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 954.
- Jaanson, Johannes Jaani p., v. a. Järve vallaval. 27. 9. 21 a. nr. 1474.
- Alle, Leena Andrese t., v. a. Undla vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 721.
- Bin, Helene Jakobi t., v. a. Undla vallaval. 9. 9. 21 a. nr. 1914.
- Mikfeldt, Juhan Maie p., v. a. Undla vallaval. 9. 4. 20 a. nr. 1213.
- Räbin, Aleksander Jüri p., v. a. Jõhvi vallaval. 2. 12. 19 a.
- Duberg, Rudolf Jaani p., v. a. Rakvere I. pol. jsk. 13. 1. 21 a. nr. 5913.
- Otev, Karl, nr. 1111.
- Fels, Eliise Jaani t., v. a. Undla vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 320.
- Saaren, Mart Mihkli p., v. a. Rakvere vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 578.
- Kintsel, Pauline Mihkli t., v. a. Undla vallaval. 22. 11. 21 a. nr. 1962.
- Palka, Johannes Jakobi p., v. a. Maidla vallaval. 1920 a.
- Klauks, Andres, nr. 817.
- Mäits, Karl, nr. 30617.
- Reiska, Liina.
- Sirro, Leena Gustavi t., v. a. Pada vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 528.
- Arro, Johan Hindreku p., v. a. Roela vallaval. nr. 263.
- Rümpel, Adele Hansu t., v. a. Rakvere vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 999.
- Kesküla, Eduard Gustavi p., v. a. Rakvere vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 91.
- Poosmann, Johan Jakobi p., v. a. Palmse vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 116.
- Leesment, Karl Mardi p., v. a. Orajõe vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 190.
- Markov, Gavril Ivani p., v. a. Laura vallaval. 7. 11. 22 a. nr. 6.
- Lents, Aleksander Johannese p., v. a. Sõmeru vallaval. 19. 12. 22 a. nr. 20.
- Valter, August Voldemar Aleksandri p., v. a. Peetri vallaval. 5. 4. 21 a. nr. 1716.
- Toomik, August Tõnise p., v. a. Sõmeru vallaval. 23. 3. 19 a. nr. 1303.
- Piibemann, Eduard Jaani p., v. a. Tall. I. pol. 6. jsk. 29. 6. 20 a. nr. 7493.
- Igelström, Bengt Emili p., v. a. Veinjärve vallaval. 18. 5. 20 a. nr. 494.
- Steinfeldt, Kristjan Reinu p., v. a. Palmse vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 113.
- Strick, Andres Jüri p., v. a. Vihula vallaval. 5. 2. 20 a. nr. 847.
- Pähn, Karl Hindreku p., v. a. Aleksandri vallaval. 18. 3. 20 a. nr. 834.
- Virunurm, Benjamin Jüri p., v. a. Maidla vallaval.
- Jõgi, Toomas Mihkli p., v. a. Rakvere vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 1189.
- Kurgmann, Peeter Karli p., v. a. Rakvere vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 142.
- Viita, Helene Hansu t., v. a. Rakvere vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 901.
- Paumer, Eduard Richardi p., v. a. Jõhvi alevival. nr. 187.
- Posso, Amalie Jaani t., v. a. Varangu vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 52.
- Lints, Elna, nr. 1057.
- Lang, Salme, nr. 1049.
- Kaasik, Johanna, nr. 894.
- Ulp, Helene, nr. 32.
- Kummer, Anna, nr. 976.

- Kummer, Jaan, nr. 975.
 Kipper, Ernst, nr. 160.
 Kasmann, Kustas, nr. 743.
 Schleicher, Karl, nr. 214.
 Tombak, Hans, nr. 938.
 Klooren, Jaan, nr. 92.
 Veismann, Heinrich, nr. 134.
 Niimann, Otto, nr. 6.
 Veltmann, Madis, nr. 605.
 Elias, Gustav, nr. 2079.
 Ülges, Minna, nr. 2750.
 Hermann, Leonhard, nr. 1273.
 List, Emilie Tõnu t., nr. 454.
 Sark, Julius Juula p., nr. 363.
 Küien, Emilie Tiina t., nr. 888.
 Jüra, Osvald Jüri p., nr. 103.
 Suukmann, Magdaleena Jüri t., nr. 182.
 Rüütel, Johannes Jaani p., nr. 102.
 Nümbach, Maali Jaani t., nr. 215.
 Toom, Gustav Jaani p., nr. 247.
 Päärt, August Antoni p., nr. 1958.
 Hasenbusch, Linda Jüri t., nr. 248.
 Raudkepp, August Jaani p., nr. 27.
 Kantelbach, Hugo Johani p., nr. 95.
 Ristmann, Hans Matsi p., nr. 193.
 Lang, Adele Karli t., nr. 263.
 Tammus, Kustas Johani p., nr. 223.
 Pusch, Gustav Adami p., nr. 425.
 Malberg, Gustav Hansu p., nr. 18.
 Toomann, Rudolf Jakobi p., nr. 97.
 List, Leena Kustase t., nr. 447.
 Lepberg, Johannes, v. a. Vidriku vallaval. 16. 8. 20 a. nr. 114.
 Reihkalt, Jüri Jüri p., v. a. Lähtru vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 134.
 Russak, Johannes Jaani p., v. a. Sausi vallaval. 25. 6. 23 a. nr. 719.
 Siiver, Jüri Jaani p., v. a. Oro vallav. 10. 6. 20 a. nr. 507.
 Paat, Aleksander Juula p., v. a. Oro vallaval. 27. 1. 20 a. nr. 253.
 Trikk, Marie Hansu t., v. a. Taebala vallaval. 1920 a. nr. 112.
 Koslovsky, Klaara Kaarli t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 22. 1. 20 a. nr. 8706.
 Hoidorf, Kristiine Jaani t., v. a. Riisepere vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 773.
 Seppel, Jaan Mihkli p., v. a. Taebala vallaval. 11. 10. 20 a. nr. 155.
 Herberg, Gustav Friedrichi p., v. a. Vidruka vallaval. 4. 3. 20 a. nr. 28.
 Hinnobert, Hans, v. a. Oro vallaval. 15. 1. 20 a. nr. 199.
 Trumberg, Anna Jaani t., v. a. Vidruka vallaval. 21. 4. 20 a. nr. 84.
 Grosstein, Kustas Karli p., v. a. Lähtru vallaval. 6. 4. 20 a. nr. 300.
 Toomer, August Aleksandri p., v. a. Lähtru vallaval. 8. 2. 23 a. nr. 9.
 Villemson, Anton Karli p., v. a. Piirsalu vallaval. 20. 1. 20 a. nr. 23.
 Neima, Mart Reediku p., v. a. Pihla vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 232.
 Eitea, Alma Johani t., v. a. Loona vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 456.
 Kupits, Jaan Priido p., v. a. Loona vallaval. 5. 3. 20 a. nr. 738.
 Vendel, Juhan Peetri p., v. a. Loona vallaval. 13. 2. 20 a. nr. 683.
 Hiedell, Marta Aleksandri t., v. a. Kihelkonna vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 198.
 Raaper, Toomas Ado p., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 16. 6. 20 a. nr. 712.
 Ador, Priidik Peetri p., v. a. Torgu vallaval.
 Kaljo, Karl Jaani p., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 9. 10. 20 a. nr. 318.
 Oja, Laas Mihkli p., v. a. Lümmada vallaval. 17. 2. 20 a. nr. 473.
 Poobus, Johannes Laasi p., v. a. Tallinna pol. sadama jsk. 22. 4. 20 a.
 Kahu, Luise Johannese t., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 24. 11. 20 a. nr. 501.
 Leppik, Ksenja Peetri t., v. a. Pihla vallaval. 26. 5. 22 a. nr. 1091.
 Höbenik, Jüri Mihkli p., v. a. Kihelkonna vallaval. 12. 1. 20 a. nr. 290.
 Kald, Aleksei Mardi p., v. a. Mustjafa vallaval. 22. 1. 20 a. nr. 817.
 Jalg, Melanie Menadora t., v. a. Kuresaare pol. jsk. 26. 11. 19 a. nr. 345.
 Täht, Aleksander Karli p., v. a. Kärla vallaval. 5. 9. 22 a. nr. 57.
 Teivas, Peeter Tiidriku p., v. a. Torgu vallaval. 1. 9. 22 a. nr. 1398.
 Luks, Ksenja, v. a. Kuresaare pol. jsk. 29. 11. 19 a. nr. 494.
 Vammus, Peeter Mihkli p., v. a. Lümmada vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 65.
 Krull, Priidu Mihkli p., v. a. Pihla vallaval. 7. 11. 22 a. nr. 1178.
 Ellerbusch, Aleksander Mihkli p., v. a. Kärla vallaval. 16. 2. 20 a. nr. 109.
 Lei, Liisa Mihkli t., v. a. Torgu vallaval. 2. 5. 24 a. nr. 360.
 Antson, August, v. a. Pihla vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 38.
 Tombak, Linda Ado t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 16482.
 Limutkin, Pavel Vlasi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 3671.
 Lebedev, Aleksei Arkadi p., v. a. Vasknarva vallaval. 1922 a. nr. 217.
 Leinfeldt, Altiide Mihkli t., v. a. Valgamaa pol. ülemalt 11. 3. 24 a. nr. 135.

- Ustinova, Aleksandra Abrami t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 6. 5. 22 a. nr. 31186.
- Arhipov, Nikolai Olga p., v. a. Narva linna pol. 2. jsk. 24. 11. 24 a. nr. 179173/146.
- Nikitin, Peeter Efremi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 20803.
- Laas, Aleksander Johani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 25636.
- Vassiljeva, Marfa Polikarpi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 7. 11. 23 a. nr. 3168.
- Orlov, Aleksej Filippi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 29. 12. 21 a. nr. 30202.
- Johanson, Adele Jaani t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 12. 12. 19 a. nr. 14131.
- Polisinsky, Johanna Antoni t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 18096.
- Reismann, Leena Hansu t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 16389.
- Sarafanova, Natalja Arhipi t., v. a. Kose vallaval. 19. 4. 21 a. nr. 261.
- Glaseev, Jakob Nikolai p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 4. 5. 20 a. nr. 23016.
- Sulg, Mihkel Mardi p., v. a. Peetri vallaval. 2. 12. 19 a. nr. 116.
- Pilstok, Voldemar Johannese p., v. a. Nõmme pol. jsk. 30. 11. 20 a. nr. 2352.
- Tarto, Voldemar Ruubeni p., v. a. Vairava vallaval.
- Gatschina, Anna Nikita t., v. a. Vairava vallaval.
- Jordan, Jaan Juhani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 10173.
- Navoschilov, Aleksander Nikolai p., v. a. Skorjatina vallaval. 16. 3. 21 a. nr. 881.
- Lilienblatt, Aleksander Villemi p., v. a. Jäärja vallaval. 22. 2. 21 a. nr. 753.
- Väljaots, Leida Aleksandri t., v. a. Viljandi m. pol. linna jsk. ülemalt 30. 12. 24 a. nr. 1725.
- Johanson, Johannes, v. a. Uulu vallaval. nr. 338.
- Iverson, Lidia Marie t., v. a. Uulu vallaval.
- Sari, Eduard Jakobi p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 24. 11. 19 a. nr. 775.
- Seim, Marianne Mardi t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 2891.
- Saaremets, Richard Mihkli p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 26. 11. 19 a. nr. 1093.
- Zirk, Peeter Johani p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 9. 2. 19 a. nr. 2323.
- Kivak, Jakob Vidriku p., v. a. Kasaritsa vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 623.
- Käiv, Feliiks Jaani p., v. a. Viitina vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 115.
- Piirmann, Ida Jüri t., v. a. Sõmmerpalu vallaval. 19. 2. 20 a. nr. 615.
- Päia, Anna Pauli t., v. a. Laatre vallaval. 25. 11. 20 a. nr. 227.
- Seemel, Woldemar Johani p., v. a. Krootuse vallaval. 26. 8. 21 a. nr. 720.
- Plado, Peeter Johani p., v. a. Peri vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 441.
- Rauch, Karl Jakobi p., nr. 411.
- Kulbin, Meos Reinu p., nr. 567.
- Leht, Karl Hansu p., nr. 605.
- Altosaar (nüüd Vasar), Elisabeth Antoni t., nr. 620.
- Luht, August Jakobi p., nr. 654.
- Zimmer, Ado Jaani p., nr. 1182.
- Peterson, Eduard Jakobi p., nr. 77.
- Jürgens, Jakob Antoni p., nr. 424.
- Kerk, Jakob Miku p., nr. 1588.
- Subbert, Vladimir (Voldemar) Jaani p., nr. 81.
- Krasting, Herbert Peetri p., nr. 324.
- Ehram, Alviine Ferdinandi t., nr. 1285.
- Pommer, Johanna Andrese t.
- Mölder, Vassili Hansu p., nr. 286.
- Täht, Johan Jaagu p., nr. 376.
- Vernik, Juuli Tooma t., nr. 986.
- Klassmann, August Miku p., nr. 1605.
- Kilvit, Miina Kotteri t., nr. 319.
- Andima, Johannes Johani p., nr. 22560.
- Pihlik (nüüd Andima), Salme Jaani t., nr. 436.
- Teder, August Anne p., nr. 304.
- Kärson (nüüd Teder), Liisa Johani t., nr. 343.
- Juurik, Vassili Luka p., v. a. Petseri vallaval. 7. 2. 21 a. nr. 112/43.
- Kusnetsov, Grigori Peetri p., v. a. Panikovytschi vallaval. 27. 8. 20 a. nr. 4465.
- Grigul, August Andrei p., v. a. Laura vallaval. 27. 4. 24 a. nr. 215.
- Morjakov, Sergej Ilja p., v. a. Petseri vallaval. 9. 3. 21 a. nr. 25/46.
- Belski, Aleksei Vassili p., v. a. Petseri vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 38/7.
- Komrov (Komarov), Mihail Vassili p., v. a. Petseri vallaval. 3. 3. 20 a. nr. 104/12.
- Keir, Akulina Feodori t., v. a. Irboska vallaval. 8. 6. 20 a. nr. 4963.
- Soloto, Jegor Dmitri p., v. a. Panikovytschi vallaval. 26. 1. 20 a. nr. 554.
- Barckovski, Jekim Afanasi p., v. a. Irboska vallaval. 11. 2. 21 a. nr. 8750.

Muraschkin, Nikolai Gavriil p., v. a. Vilo vallaval. 14. 5. 23 a. nr. 186/65611.
 Varik, Jakob Semioni p., v. a. Panikovitshi vallaval. 3. 2. 21 a. nr. 1252.
 Lebert, Rosalie Kaarli t., v. a. Piirsalu vallaval. 20. 3. 20 a. nr. 203.
 Haugas, Feodor Filipi p., v. a. Vilo vallaval. 28. 4. 23 a. nr. 145/67734.
 Konovalev, Marie Ivani t., v. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 15. 5. 22 a. nr. 103/75.
 Zovo, Oskar Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 20. 9. 23 a. nr. 970.
 Tamnik, Paul Agafia p., v. a. Meremäe vallaval. 2. 2. 23 a. nr. 24.

Siseministerium müüb

avalikul enampakkumisel

8 aprillil s. a. kell 10 hom. Kadriorus, Veitsenbergi t. Nr. 20, pargivalitseja juures

**heinu umbes 1000 puuda,
mitmesugust mööblit**

ja vana plekki.

Peale selle antakse enampakkumisel samal ajal välja käesoleva aasta peale Kadrioru pargis 2 tänavapäevapildistamise kohta.

Lähemaid tingimisi saab teada piirivalve valitsuse majandusülemalt ja Kadrioru pargivalitsejalt.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei I jaoskonna ülem annab teada, et 16 aprillil 1925 a. kell 10 hommikul müüakse Kambja vallas Soosaare talus enampakkumisel Eduard Riives'i päralt olev varandus, ja nimelt viljaniitmise masin „Joustie“, hinnatud 10.000 marga peale, võlgneva tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat asja võib näha oksjoni päeval müügi kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus	Tartu maakonna politsei
30 märtsil 1925 a.	I jaoskonna ülem
Nr. 737 II	L. Haugas.

Teadaanne.

Tartu maakonna I jaoskonna ülem annab teada, et 15 aprillil 1925 a. kell 10 hommikul müüakse Kambja vallas Lubja talus enampakkumisel Vidrik Ratasepa päralt olev varandus, ja nimelt kaks lammast, hinnatud 1200 marga peale, võlgneva tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid lambaid võib näha oksjoni päeval müügi kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus	Tartu maakonna politsei
30 märtsil 1925 a.	I jaoskonna ülem
Nr. 738 II 7091 II 24.	L. Haugas.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei I jaoskonna ülem annab teada, et 17. aprillil 1925 a. kell 10 hommikul müüakse Kambja vallas Trossi talus enampakkumisel Gustav Kuna päralt olev varandus, ja nimelt: musa-valget kirju lehm, hinnatud 3500 marga peale võlgneva tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat lehma võib näha oksjoni päeval müügi kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus	Tartu maakonna politsei
30 märtsil 1925 a.	I jaoskonna ülem
Nr. 7090 II 24, 749 II.	L. Haugas.

Priimuseid ja nende osasid, **triikmasinaid** ja teisi majandustarbeid kõige kasulikumalt ostate

J. SOONSEIN & Ko

Estoonia teatrimaja nr. 8, Tallinn.

J. Ginovker

Biskviidi- ja kompekitehas „Orjol“
Laulupidu t. 3. : : Kõnerraat 16-37.

En gros **En detail**

Vabriku saaduste ja koloniaalladu
Suur Tartu m. nr. 7. Kõnerraat 15-54.

KÕIGE ODAVAM
kellade, kuld- ja hõbeasjade ostukoht.
Parandustööd.

VÄIKE KARJA TÄN. 2, TALLINNAS,
P. EICHELMANN.
OSTAN KULDA JA HÕBEDAT.

Mööbliplüüsi igatseltsi,
pressitud ja kirjud,

Põrandariideid ja kardinatülli
saada

K-m. J. A. Schulkleper
Väike Karja tän. nr. 3.

Kevadehooajaks

olen saanud kodu- ja väljamaa vabrikutest suures valikus ülikonna, kevadepalitu, mantli- ja kostüümiriideid ja nende jaoks häsli passivaid, tugevaid voodrid 1925 a.

Moodsamad muustrid: crepe marocaine, villane musliin, kretong, musliin, frote ja crepe-frote suures valikus. Läbivillast kleidiriidet, siidi ja sametit ostate ikka ja alati suurel ja väiksel arvul

Georg Pisarev'i Soome riidekauplusest
Estonia all nr. 13.

Leerilastele ja pruutpaaridele kõige soodsam ja odavam ostukoht.

Restoraan

»Draamakelder«

Jaani tän. 5. Draamateatri all.
Kõnetraat 565.

Eeskujulik kóók!
Odavad hinnad!

Kodumaa ja väljamaa likóór-
rid, veinid, napsid ja õlled.

Soe hommikueine suures
väljavalikus kella 10—1.

Lõuna kella 1—5.

Sóógid a la carte igal ajal.

Muusika kella 3-5 ja 8-12.

Restoraanipidaja.

E. Günther

Tallinnas, Kuninga tän. 8.

soovitab pühadeks:

Munavärvi, paberid ja
munalakki, seebimune,
lõhnaõlid, veed ja muud
kosmeetika kaubad.

Tualett kaubad.

E. Günther'i: kingakreem,
põonimisvaha, vasepu-
hastamise aine «Egalin».

Kõik muud majapi-
damises tarvismi-
nevad ained.

G. SCHEEL & Ko.

Tallinnas.

Asutatud 1884. a.

Toimetab kõiksugu pangaärilisi
transaktsioone.

J. PUCHK & POJAD TALLINNAS

Peakontor: Rannavärava puiestee 21.
Telefonid: 15-84, 24-33, 303 & 24-43.
Telegr.: Puchk — Tallinnas.

Tartu kontor: Suurturg 12. Telefon
6-63.
Telegr.: Puchkid — Tartus.

Pärnu kontor: Nikolai t. 6. Telefon
190.
Telegr.: Puchkid — Pärnus.

Narva kontor: Tallinna maantee 5.
Telefon 27.

Telegr.: Puchkid — Narvas.

Valga kontor: Vabaduse tän. 32.
Telefon 91.

Telegr.: Puchkid — Valgas.

Viljandi kontor: Tallinna tän. 3.
Telegr.: Puchkid — Viljandis.

Müüvad ladudest oma suurveski saadusi:

Saiajahu

Manna

Rukkijahu

Rukkipüüli

Suhkrut

Heeringaid

Soola

jne. jne.